

Фитосанитарни и агротехнички мерки во современото производство

Фитосанитарните мерки имаат за цел да се отстранат сите настанати болести и штетници на растенијата на отворено, во стакленици и пластеници и спречување на ширење на болестите над здравите растенија и растителното производство.

Во оваа група на мерки спаѓат:

- собирање испалување на заразените растителни остатоци
- иситнување и заорување на заразените растителни делови после жетвата или бербата
- перење или добро чистење на машините
- дезинфекција на алатот
- дезинфекција на објектите
- дезинфекција на површините
- дезинфекција на семето, користење на здрав расад, одгледување на отпорни сорти и хибриди и др.

За производството во затворен простот треба да се обрне големо внимание на изнесување и спалување на растителни остатоци (од одстранети заперци или филизи, заразени листови, болни плодови). Во овие мерки спаѓа и уништување на плевелите околу пластеникот кои можат да претставуваат извор на многу голема опасност од зарази и иболувања.

Во **агротехничките мерки** спаѓат и изборот на површини кои треба да бидат лесни, пропусливи, плодни со благ нагиб према сончевата страна, да се избегнуваат засенчени површини.

Просторното растојание како на пример во близина каде се одгледува компир, постои опасност за појава на пламеница кај доматиите, или во близина на луцерка и други легуминози кои се непогодни поради појава на вирусни заболувања а легуминозите се домаќини на вирусите.

Плодоредо допринесува да веќе на заразените површини со болести и штетници се одржува прагот на штетност испод нормалата или во нормалата. На пример кај вертицилиозното венење кај пиперките, се препорачува плодоред од 3 – 4 години, со цел стварање на што поповолни услови за производство за одгледуваната култури, во поглед на обезбедување на храна и намалување на ризикот од појава на болести и штетници во текот на производството.

Обработката на почвата, како есенското длабоко орање е многу важна мерка и допринесува за зачувување на влагата во почвата, физичко-хемијските својства се подобруваат, се уништуваат поголем дел од плевелите и се намалува појавата од болести

и штетници. Со орањето на длабочина од 25 – 40 см. се внесува заедно и арското ѓубре и така се зголемува и водно – воздушниот режим кој е многу битен во текот на производството.

Времето на сеидбата или расадувањето во реони каде се очекуваат чести касни пролетни мразеви, се препорачува расадувањето да се изврши подоцна. И сто така оптималниот број на растенија по м² треба да биде према особините на самиот хибрид, за кои особини производителот мора да биде запознат уште при набавката на семенскиот материјал.

Битен фактор при припремата на почвата за производство на расад е и дезинфекцијата на истата.

Дип.инг.аг. Стојан Глигоров

АПРЗ Струмица